

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI-, KÖZGAZDÁSZATI- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖN

P. II. 932

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Széchenyi-utca, csizmadiaszin alatt. Évtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	NYILTTÉRI CZIKKEK garmondsora után 30 kr. fizetendő.	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.	HIRDETÉSI DÍJAK: egy 30 négyeszőg cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beíratásnál 30 kr.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre .. 6 frt — kr Félévre .. 3 " — " Évnyegyedre .. 1 " 50 " Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
--	--	--	--	--

A szabadság oszlopa.

Oszlopot a szabadságnak; Magyarország lelke a szabadság. Meghal, ha nem szabad. Vért ontja, de rabságot nem tűr. Börtönné lesz e szép haza, mihelyt önkény parancsol a nemzetnek. Siralmas századok emléke busul felette, mikor szabad lenni nem birt, szolgálni nem akart. A török iga ellen küzdött háromszáz évig, a német jobbagyság ellen másik háromszáz évig. A fejedelmi akarat mindenhatósága ellen szegezte a nemzeti akarat alkotmányos jogát s arany bullát állított ki róla, királyi eskü tartja szentségét. A nemzeti szabadságot törvénykönyvbe írta Verbőcy, pénzeire verette Rákócy, a világtörténelembe véste Kossuth. Volt az már láncot csörgető rab Konstantinápolyban a hét torony fenekén, volt elítélt a bécsujhelyi börtönben, Kufsteinban s Josefstadtban, verpadra hurcoltatott Eperjesen és Aradon, elesett csatákban Mohácsnál, Romhánynál, Temesvárnál, letette a fegyvert Szatmárt s Világosnál, volt számkivetve, bolyongva idegen földön s tengereken, s el is árultatott meg is tagadtatott, mint a megváltó azok által, kik nem akarták elkísérni a vesztőhelyre: mégis, ha megölték, ha eltemették, él; feltámasztotta a hit s oltárt emelt a kinszevedésben győztes szabadság eszméjének a nép millióinak szívében.

Nagy századok viharoztak felettünk, egy sem nagyobb annál, a melyben élünk. Mikor eleink bejöttek, mind szabad férfiak valának, mind haresosok; ismét szabad emberek vagyunk Magyarországon mindnyájan, kik itt születünk, nincs köztünk szolgaságra vetve. A pórok szabadságáért az urak küzdöttek, ontván vérüket, hol történt ez egyebütt kerek e vilagon? Az idegen nemzetiségek szabadságáért a magyarok harcoltak s kivívták a horvátok, szerbek, románok jogait, míg ezek zsoldjába szegődtek a zsarnoki hatalomnak; hallott valaha erre példát a história? A győztesek meghunyászkodtak, a legyőzöttek nem; csak a magyar tesz így, görnyedni nem tud.

Maroknyi nép két kézzel harcolt, két nagy ellenséggel, némettel, muszkával. Kis ország köröskörül meg volt támadva, a hova nézett, ágyuk torkába nézett és nem remegett. Rágyujtották a házát s égő romjai közt a szabadság véres zászlaját lobogtatta s harcolt dicsőséggel tizannyi erő ellen, amíg elvérzett. Elesve hűséget esküdött a zászlónak és nem hagyta el, hanem kitűzte újra a hármass oromra, a korona mellé a kettős kereszthez. Ott lobog most is a Kárpát tetején, a folyamok partján, vértől pirosan, a tiszta honszerelm világosságában, zöldelő reménységgel.

E harc halálos tusa volt, melyben a dicsőség osztatlan minket illet. Megállottuk a harcot, miénk az élet jövődjéje.

Újjászülettünk vérben, halálos küzdelemben. Karddal kezünkben foglaltunk újra hont Európában szlávok és németek ellen s megtanítottuk a világot rá, hogy van Magyarország. Elettünk árán váltottuk meg a szabadságot.

A szabadságot magunknak és másoknak. A szabadságot mindenkinek.

Ez az 1848. dicsősége.

A mult itt befejeztetik. A jövő itt kezdődik.

A régi alkotmány az ó-testamentum; 1848 az új-testamentum.

Amannak voltak hősei és prófétái, emennek vannak apostolai és vértanúi.

Oltárt építeni az apostoloknak, a vértanuk emlékének és az eszme kultuszának: ez a magyar szabadság szobra.

Budapest főváros, melynek piacán hirdettetett ki március 15-én az új szabadság, melynek városházán csapott fel katonának az első honvéd: az akarja felemelni ezt a szobrot.

Magasra, mint a francia dicsőség oszlopa a Vendome-téren, erősnek, mint a porosz Germánia, lelkesítőnek, mint az olasz szabadságharc emléke Milanóban.

Szabadság és honvédség, e kettő együtt; ikrek ők, együtt születtek 1848-ban.

Megörökíteni az 1848-iki eseményeket egyetlen műben, a férfiakat kik szerepeltek a neveket és a névteleneket.

Ez van tervben.

A gondolat megfogamzott, kell, hogy a szobor szülessék. Ápolni kell, gondozni, áldozni, tenni. Vajjon Magyarország felfogta-e Budapest indítványát? Vajjon a szabad népszerű-e a szabadságot annyira, hogy látni akarja a mint az egekre nyulik?

Hisszük, hogy a tizenkilencedik század látni fogja a saját emléket. S a huszonkilencedik század olvasni fogja róla a magyar szabadságharc dicsőségét, mint Ramses obeliszkeiről Egyiptom diadalát olvassuk.

De a szabadság nem a szoborban lakik, hanem a honfi érényben.

„Pesti Napló.”

Szolnok-Dobokamegye rendkívüli közgyűlése.

DEES, 1882. dec. 29.

Sz ar v a d i Pál kir. tanácsos-alispán a szép számban egybegyűlt bizottsági tagok közül fölker hármat, hogy ősi szokás szerint hívják meg a báró főispán ur ő méltóságát a mai ülésre. E küldöttség elnöke báró Bornemissza Károly nemsokára tudatja, hogy a főispán kevés várakozás után meg fog jelenni. Meg is jelent magyar diszruhában, lelkes éljenektől fogadtatva.

Az ülést megnyitva, báró Diószegi Géza m. főjegyző felolvassa a tárgysorozatot. Az első tárgy: választás. A közigazgatási bizottság választott tagjai sorából gr. Kornis Viktor, Fejérvári Károly, Desewffy Mihály, Kovács Sámuel és Simon Kálmán törvényszerint kilépve, az üresedésbe jött helyek titkos szavazással megejtendő választás útján töltenők be. A szavazás tekintetéből a szavazatszedő bizottságra meghívja a főispán Szappanos Miklós elnökle alatt Nagy Benedek és Sámii József bizottsági tagokat s az ülést egy félóra felfüggeszti.

Az ujonnan megnyitott ülésben elnök a szavazás eredményét hirdeti ki, annak értelmében egyhangulag — mi tekintettel a szavazás titkos voltára a legszebb bizalomra vall — megválasztottak a fent kilépettekként jelzett urak.

Ezután 3 bizottság alakittatik meg, illetve főispánilag kineveztetnek és közgyűlésileg meg-

választatnak újra a volt bizottsági tagok. És pedig: 1. az igazoló választmányba kinevezi a főispán elnökül Tatrossy Ferencet, továbbá Krémer Sámuel, Man Gábort és Cec Kálmánt; megválasztatnak: br. Bornemissza Károly, gr. Bethlen Pál, Horváth Bertalan, Nyegruc Kristóf és Fejérvári Károly. 2. A löállítási bizottság, — mely csak mozgósítás esetén végez teendőket — elnökévé kinevezi a főispán gr. Kornis Victort, becsölökké: Keceli Sándort, Betegh Imrét s Leményi Jánost. 3. Az adófelszámolási bizottság elnökét és alelnökét a belügyi, és 2 rendes tagját a pénzügyi miniszter nevezi ki. A közgyűlés választ 2 rendes és ugyanannyi pótagot. Rendes tagokul: Kászonyi Ferenc, Cec Kálmán, pótagokul: Baló János és ifj. Szappanos Miklós választatik meg.

Az igazoló választmány a megyebizotts. tagoknak f. évi nov. 12-én megejtett választásáról beterjeszti jelentését. Ebből hallottuk, hogy a n. ilondai választókerületben Halász Ferenc és Meder József, a macskamezőiben ifj. Bodor Sándor, a soósmezőiben Kászonyi István, a m.-derzseiben Bodor György és a pánceleseiben Hirsch Adolf választattak meg.

A magyar-derzsei kerület választó-bizottságának elnöke Török József előterjesztést tesz, melyben kifejti, hogy M.-Derzse alkalmatlan a kerület székhelyéül, mert nem képez központot és annak helyébe Esztényt ajánlja.

Főispán nem véli ez ügyet incidentáliter elintézhetni. Megjegyzí, hogy személyesen győződött meg arról, miszerint az előterjesztésnek igaza van, sőt hogy másutt is célszerűtlenül van a székhely beosztva. Ajánlja ez ügyet az állandó választmány szervezési szakosztályához utasítani tanulmányozás s újabb beosztás iránt javaslatot végett. Figyelembe veendő a községek fekvése és a választók számaránya és a javaslat a tavaszi közgyűlés elé volna beterjesztendő. — Elfogadtatik.

Horváth Bertalan lemondott a megyei névmagyarosító bizottság elnökségéről, helyébe közfelkiáltással br. Bornemissza Károly választatik meg. Főispán hangsúlyozza, hogy e bizottság többszöri sürgetés dacára még eddig semmit sem tett, de reményli, hogy ezután haladéktalanul megkezdí működését. (Itt legyen szabad megemlitenünk azon sajátságos tapasztalatunkat, hogy idegen nevű uri emberek szegényebb sorut névmagyarításra buzdítanak, míg magok megtartják, a bizonyára hazafias érzelmükkel legkevésbé megegyező német s más nem magyar eredetű családí nevéket. Mi a buzdítást nagyon helyén valónak látjuk, de hát méltóztassanak a jó példával előljárni!)

Gr. Széchenyi Pál földm., ipar- és kereskedelemügyi, — továbbá ifj. gr. Ráday Gedeon honvédelmi m. kir. miniszter legfelsőbb kineveztetésekről értesítik megyénk közönségét, kérve a jóindulatu támogatást. Az értesítés élénk éljenzés közben öröndetes tudomásul vétetett.

Következnek az állandó választmány javaslatai, számszerint 29, melyek mind egyhangulag emeltettek határozatokra.

Az első a belügyminiszternek a Deesen építendő megyei kegyeletház alapszabályainak jóváhagyása iránti leiratán alapul. A miniszter csak csekély módosítást tett. Kívánja, hogy a másodfoku hatóság ne a közig. bizotts., hanem a törvényhatóság közgyűlése legyen. E szerint az alap-

szabály megerősítve lévén nincs semmi akadály a menház felépítése körül, és hísszük, hogy már a január havában tartandó köz. bizotts. ülés az építési módzatokkal, illetve az ezekre nézve vállalkozóval kötött szerződéssel fog foglalkozni.

Szönyegre kerül a szamosi gátak ügye.

Először is olvastatik a közmunka és közlekedésügyi m. kir. miniszternek 1279. eln. számú leirata, melyből közöljük a következőket: „Részemről a kérdéses fenékgátak eltávolítására vonatkozó ügyet behatóan tanulmányozván, a feneforgó kérdés iránt teljesen tájékozva és felvilágosítva vagyok; s midőn annak kijelentése mellett, mikép Méltóságodnak ezen ügyben elfoglalt álláspontját csak helyeselhetem, értesitem Méltóságodat, hogy egyuttal f. é. 21,940 sz. a. kelt rendelettemmel a megfelelő intézkedéseket a megye közönségével szemben megtettem, megjegyezni kívánom még azt, mikép gróf Eszterházy Miguelnek a Szamos folyó medrében létező gátak levágatása iránt 18625.—1879. sz. a. kiadott ministeri rendelet elleni felfolyamodása itt van s az a megye közönségével szemben tovább tárgyalatni nem fog. Ez alkalmat egyébként arra is felhasználom, hogy azon erélyességéért és buzgóságáért, melyet az idevágó minist. rendeletnek érvényesítésénél tanusított — teljes elismerésemet fejezem ki annál is inkább mert ezen rendelet keresztül vitelénél a saját politikai pártjához tartozó egy némely egyén részéről támasztott nehézségekkel is megküzdnie kellett. Azért tehát ismételve teljes elismerésemet nyilvánítom buzgó és erélyes eljárásáért.“

A fentemlített 21940. számú ministeri rendelet helyteleníti a megye közönségének azon törvényellenes eljárását, mely szerint a 2 ik ministeri határozat végrehajtása helyett újabban felírt az ellen. (Ez történt az 1880. évi december hó 6-án tartott rendkívül zajos rendkívüli közgyűlésen.) Azt mondja továbbá a miniszter, hogy most már megkövetelhetné törvény szerint feltétlenül a Deésen aluli szamosi fenékgátak azon nali levágatását, de a felsorolt méltányossági okokból jogával nem kíván ezuttal, kivételesen élni, hanem elodázhatlan újabb határidőt enged 1883. évi július hó 1-ig, miről az illető gáttulajdonosok értesítettnek.

Tehát ez az ügy végleg be van fejezve.

Következnek a felső gátak. Az állandó választmány minden egyes gátra külön-külön terjeszt elő műszaki véleménynyel felszerelt, künjárt bizottság által fölvetett jegyzőkönyven alapuló, részletesen indokolt javaslatot, melynek értelmében egyik-másik levágandó es némelyik átalakítandó. Itt volt felszólalás, gr. Kornis Victor több ízben is emelt — persze higgadtan — szót, azonban ellenindítvány nem nyújtván be, az állandó vál. javaslatai egyhangulag lőnek elfogadva.

Ezután 9 társ megyei átirat vétetett részint egyszerűen, részint pártolólág (stereotyp) tudásul. Elintézését nyert több községnek pénztári zárszámadása 1881. évről és költségvetési előirányzata 1883-ról. Sz.-Ujvár város közönségének a főjegyző részére megszavazott 100 frt és aljegyzőjének 40 frt kifizetése iránti intézkedése jóváhagyott. Nem részesült hasonló sorsban Deés város közönségének azon határozata, melylyel a kis birtokosok országos földhitelintézete javára 1000 ft alapítványt tett. Utasítatott kimutatni azt, hogyan és miből fogja fedezni ez összeget. Ezután 9 községi ügy, utánna egy körjegyzői választás ellen beadott föllebezés vétetett tárgyalás alá.

Az utolsó előtti tárgy a deési műkedvelő társulatnak egy a Szolnok-Dobokamegyei állandó nemzeti színház Deésen történendő létesítése iránti előterjesztése volt. A nagy gonddal kidolgozott fölterjesztést volt alkalmunk lapunkban egész terjedelemben közölni. Legyen szabad e helyütt elárulnunk, hogy a méltán éber figyelemmel meghallgatott kérés Szarvadi Adolf megyei főszámvévó és műkedvelő társulati pénztárnok erőteljes tollának köszöni létét. Felolvastatott továbbá, — ha nem csalódunk — Páncél János műkedvelő társulati gazda által ügyesen és célszerűen egybeszerkesztett színházi szabályzat. Különös helyesléssel találkozott az a szakasz, melyben a színház célja van megjelölve, melynek értelmében az új intézetnek a közérköleség, jó izlés és nemzeti szellem fejlesztésére kell hatnia. A megye közönsége e fontos nemzeti és közművelődési intézménynek készséggel nyújtá erkölcsi párt-

fogását, de sőt még ennél többet, midőn egy 48 tagu bizottságot küldte ki a terv létesítésének elősegítésére. A bizottság tagjaivá választattak: Simon Kálmán, Válya Ferenc, Vass Imre, ifj. Berzencei Miklós, Svaicer Sándor, Ádám Albert, Vékony Ferenc, Havas Gyula, Placsintár Ödön, Gajzágó Ferenc, Róth Ábrahám, Farkas János, gróf Bethlen Pál, Simó Béla, Izsáki József, gr. Kornis Victor, Tordai Sándor, Krémer Sámuel, Fejérvári Károly, br. Bornemisza Károly, Simó Lajos, Papp Jenő, Keceli Sándor, dr. Gajzágó László, Floth Ferenc, Voith Miklós, Placsintár Dávid, Boér Károly, Szilágyi Albert, Hirsch Lipót, gr. Vass Jenő, Hatfaludy József, Demeter Béla, Bokros Lajos. id. Gál János, dr. Almay Ferenc, id. Voith Jakab, Bajnoci Gyula, Székely József, Hrobonyi Pál, Horváth Bertalan, Hirs Adolf, Kovács Samu, Hatfaludi Bertalan, br. Pölne Károly bizottsági tagok. E bizottság elnöke br. Bánffy Dezső főispán, helyettes elnöke Szarvadi Pál kir. tanácsos-alispán és alelnöke Róth Pál polgármester.

A tárgysorozat kimerítése után a mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítésével Voith Gergely, Kozma Döme és Krémer Sámuel bizatnak meg.

Elnök köszönetet mond a megjelent bizottsági tagoknak buzgó támogatásukért. A nemsokára beállandó új év alkalmából mindnyájuknak kitartást kíván a további sikeres munkálkodáshoz és teljes boldogságot. Lelkes éljenzés hangzott fel e szavakra. S ezzel az ülés véget ért.

108-ik műkedvelői előadás.

Deés, 1883. január 1.

„Boldog újévet“ e sokat jelentő jelszó alatt rendezék lelkes és fáradhatlan műkedvelőink e beállott új évben változatos első előadásukat. És mi, bár megkésve — a nemes fáradalmukat mindig méltányoló közönség részéről, hasonlólag boldog újévet kívánunk e hazafias társulatnak és annak minden tagjának egyenként és összesen. S e boldogságot keressék és találják fel a szép, nemes s igaz cultussának terjesztésében és a hazafias közszellem emelésében.

A mai diszelőadás első szakaszában adatott: „A jól örzött kis leány“ egy felvonásos élénk vigjáték. Egy kép, egy jelenet, mely körünkben nem egyszer merül fel. Toori báróné, kit Barthos Dezsőné ékes toilettjében eleganciával személyesite — bálba sietve, Berta gyengédkedő leányát — melyben a kis Csomafáy Klára bátorsága mellett, meglepő ügyességet és értelmes hangsúlyozást tanusita, melyre volt is taps, s ezek mellett kortársai, sőt a mamák is narancs s cukorka ajándékkal halmozák el, — cselédjeire hagyta, kik közül Mari komornában ezuttal Máté Ilona először lépe fel nagyobb szerepben, igen találóan személyesité, midőn Miska inast, Kászonyi Jenő, a vigjáték e főszerepét találó humoros alakítása által folytonos derűtségben vala a nagy közönség. De a cselédek is mulatságba készülve, miután a báróné által gondjaikra bizott leánykát magukról le nem rázhaták, magukkal vivék, ki ott eltévelyedvén, a legnagyobb zavarban térnek haza s ezek közt a báróné nem remélt hazaérkezése még nevelte zavarukat, kit egy báb által tévutra vezetnek s ez alatt Kis Ferkó huszárőrmeester, Kászonyi Béla karjain hozza haza az eltévedt kis leányt, melynek zaja után a tudakozódó bárónét a kis leány nyugtalankodásával csendesít nek le, s a báróné ebbeni teljes megnyugvással távozva mondja: még szerencsés, a kinek ily hű cselédei vannak. A működők élénk kihívásával midnyáján éltetve lettek.

A második szakaszban jöttek az érlekes operette-részletek, melynek első részét „a bucsu dalt“, Rác Anna és Voith Gerő által előadva, a közönség zajos kívánságára ismételniük kellett. Nem kevésbé vala sikerült az ismert „Kakuk“-dal és a „Csendes élet“ s végre a négyes dalban a fentiekkel Eisenlohr Karolina és Kászonyi Jenő is osztozkodtak a közönség elismerő tapsaiban.

Ezekután az egész személyzet sikerülten adá elő az ismert „bordalt“, erre fölhangza a hatalmas „Szózat“, melynek elhangzásával föltárlt a nagy néma képlet, s ennek lábaihoz lerakott színes lámpionok vörös betűi fejezik ki a műkedvelők forró óhaját: „boldog újévet“. A midőn a képlet magasságában láttuk Pannoniát (Rác Józsefné) a tricoloros paizst tartva a haza címe-

rével, lejjebb angyalok (Csomafáy Klára, Margit, és Hosszu Etelka); balra Vak Béla és Idyl (Voith Lajos, Gerstman Ödön); a jobb oldalon Göndör Sándor, Finum Rózsi és Gonosz Pista (Bálintfi Géza, Nagy Berta, Barthos Dezső), ezen képlet a bengáliai fényben tündéres szépségben tűnő föl, melynél sikerültebb látványosság színpadunkon aligha volt, melyhez szükségelt díszdíszakat Gyulai László műkedvelő tag nagy szorgalommal és izléssel állítá elő, az összeállításban, rendezésben pedig Jánosi János szakavatott kezére lehetett bízni, s mindnyájan egyaránt érdemelték ki a közönség elismerését és tapsait. Még föl kell említeni Gerstman Ödönt a zenerészek vezetésére, s a felvonások közti cimbalomjátékáért Brandt Victort, végezetre azon rézkürtösöket, kik a képlet alatti csendben a távol halk hangjain hatással működének. A nagyszámú közönség közt örömmel szemléltünk több izraelitát s főleg nőket, azonban épen azok hiányzottak, kik hivatva lennének a hazafias érzelmek fejlesztésében jó példájukkal előljárni. De Trója sem épült egy nap, várjunk és reméljunk minden jó ez új esztendőben.

Krtks.

Nyilvános számadás és köszönet

A szegények „karácsonyi“ segélyezésén egybegyűltek a következő kegyes adományok: Demeter Béláné 6 darab ruha és 4 féle ételnem, Lészai Lászlóné 4 kenyér, 4 véres, Tatrossy Sándorné 1 kendő, 4 féle ételnemű, Szentesi Áronné 1 mellény, Székely Józsefné 2 nadrág, 2 mellény, dr. Szóts Sámudl 1 kenyér, Darkó Viktorné 1 kenyér, Hirs Lipótné 4 pár cipő, Hoffman Istvánné 4 pár harisnya, dr. Gajzágó Lászlóné 2 dr. ruha és 2 ételnemű, Róth Pálné 6 dr. ruha és 3 ételnemű, Syigethy Miklósné 3 kenyér, 2 málé, Csiki Gerőné 1 málé, 1 orja, Péterfi Zsigmondné 2 ruha, 4 csirke, Bovánkovics Gyuláné 9 dr. ruha, 5 pár cipő, Kabós Sándorné 1 frt, 3 kenyér, 1 véka burgonya, Cec Mártonné 4 rőf kalmuk, 2 kendő, Bárti Mária 2 sure, Katona Istvánné 9 dr. ruha, 5 kenyér, 2 véka burgonya, 3 pár cipő, Weér Zsigmondné 5 dr. ruha, 1 pár topán. 10 kenyér, 1 zsák máléliszt, Nyárádi Izsákné ruhaneműek, Krémer Sámuelné 7 drb ruha, 12 kenyér, Bruszt Ignácné 1 drb. kelme, 1 ruha, 1 kendő, Voith Gerőné 14 kenyér, 1 véka liszt, 20 liter paszuly, 6 liter lencse, Papp Ernő 2 koszoru füge, Léner János 2 nyakkendő, Turbuc Ferencné 3 dr. ruha, Pap Jenőné 6 dr. ruha, Ehrenkauff Ferencné 14 dr. kalács, Rác Lajos 2 keszkenyő, Simon Gyuláné 1 tál tepertő. Továbbá Naláci Lina, Hatfaludi Józsefné, Tüzes Karácsonné, Desseffy Mihályné, Nik Ferencné, Mán Gáborné, Kiss Jánosné, Galiszer Antalné, Kovács Samuné, dr. Almai Ferencné, Kozma Döme, Ince Kálmánné, Ményhárdt Istvánné, Biró Ignácné Magyar Jánosné, Lisch Györgyné, Szarvadi Pálné, Veres Lászlóné, Tatrossy Ferenc 1—1 frtot. Nagy Benedekné, Sturekné, Scheirich János és N. N. 50—50 kr. pénzt.

Mely kegyes adományok a szenvedő segélyezettek nevében köszönettel fogadtatva nyugtáztatnak, egyszermint tudomásra hozatik, hogy az egybegyűlt adományokól 65 szegény nyert segélyezést, és 27 tanuló gyermeknek adományoztatott ruhanemű.

A deési jót. nőegylet elnöksége.

VEGYESEK.

— Megyénk közigazgatási bizottsága rendes havi ülését 1883. évi január hó 8-ika helyett ugyanazon hó 22-én délelőtt 10 órakor fogja megtartani.

— Ujév első napján az egyes hivatali testületek főnökük vezetése és szószólása mellett tisztelegtek megyénk főispánjánál. A megyei tisztikar megjelenvén először Szarvadi Pál kir. tanácsos-alispánál, itt Páncél János aljegyző rövid, meleg beszédben kívánt boldog új évet, az alispán biztosítá tiszttársait, hogy mint eddig, úgy ezután is jóindulatu baráti érzéssel fog irányukban lenni. A lelkesült éljenzés elhangzása után maga az alispán vette át a tisztviselők vezetését és beléptek a főispánhoz. A beállott új év alkalmával kéri a szónok a felség iránt való változhatlan hű-

ség és hódolat kifejezését a trón zsámolyáig jutatni, és a báró főispánnak megköszöni eddigi nagybecsű hajlamát, kikéri azt jövőre is, boldogságot kívánva egész családjára. A főispán megköszöni a kitüntető figyelmet s szívből viszonzozza a legjobb kívánságokat. Mindkét beszédet élénk éljenzés követte.

— **Népgyűlés.** A deési honvédemlék létesítése céljából f. hó 7-én d. u. 3 órakor a városház tanácstermében népgyűlés tartatik, melyre minden igaz magyar hazafi tisztelettel meghívattik. Külön meghívók nincsenek kiadva.

— **A szamosvölgyi vasút vonalán** az 1882. dec. havában 4329 utas, 71515, kg. málha, 14,426885, klg. elküldött és 360,435 klg. érkezett áru szállított, melyekért és egyéb külön bevételekért az összes bevétel 17,749 frt 86 kr.

— **A rettegi önk. tűzoltó-egylet** alapszabályai, a m. kir. belügyminiszterium által, bemutatási záradékkal elláttattak.

— **Hymen-hírek.** Városunk szülöttje, Brassó-Hétfalusi orvos-tudor Pataky Albert, folyó jan. hó 14-én tartja esküvőjét Buzában, Eperjesi Anna kisasszonnyal. Násznagyok gróf Wass Jenő és neje Budapestről. — **Zajos Kálmán** polgári isk. tanár a napokban eljegyezte Lénárd Samu szt.-margitai ev. ref. lelkész kedves leányát — Zsuzsannát. — **Izmael Ferenc** maros-vásárhelyi divatterkeskedő, eljegyezte néhai Bocsánci Gergely kedves leányát — Annát.

— **A deési polgári olvasó-kör,** mint minden évben tartani szokott bálját az idén is folyó hó 27-én az Angol szálloda nagytermében fogja megtartani.

— **A szathmár-nagybányai** vasutnak közgazgatási bejárása, a nálunk is előnyösen ismert Gyöngyösi János elnöklete alatt, mult hó 19-én kezdetét vette Szathmáron és 21-én Nagy-Bányán ünnepelesen befejeztetett, mely alkalommal az ott rendezett lakomán a többek közt Pap Zsigmond járásbíró felköszöntőjében hangsúlyozá, hogy ez által az országos védrendszerbe felvett szamosvölgyi vasutnak egy szárnyát viszik közelebb Erdély kulcsához Deéshez.

— **Franciaországnak** nagy halottja van. És a francia nemzet akkora tényező az ember-világban, hogy minden kiváló eseménye általános jelentőséggel bír. Gam b e t t a meghalt. A nagy államférfiu, kinek nevével Franciaország újabb története szorosan összeforrt, nincs többé. A harang, mely éjfélkor az 1883. év beköszöntét jelenté, gyászharanggá vált. A hirneves francia államférfiu, született 1838. ápril 20-án.

— **A helybeli** műkedvelőársulat évi rendes közgyűlését folyó hó 21-én délután 3 órakor tartja meg a megyeház közgyűlési termében.

— **A „Szolnok-Dobokamegyei magyar nemzeti színház”** létesítő bizottság folyó hó 23-án d. e. 10 órakor a városház tanácskozási termében alakuló közgyűlést tart.

— **Városunkban** Décei Sámuel cége alatt nyílt meg az új husárlási helyiség. Miként hirdeti jelszava: „Igazmérték és jó hus!”, melynek kilója 36 kr. Míg e verseny következtében a régi husárusok azt 34 kr-ra szállították le. A mi a szarvasmarha alatt ára mellett már régóta lehetséges és kíváncs volt.

— **1883.** uralkodó bolygója a Mars. Uralkodását már előre bejelentették a háborus hírek. A háboru istene fog uralkodni ez esztendőben. Rettenetes jóslat. Biztosan beteljesedik, csak azt nem lehet tudni az idén-e, jövőre-e, vagy később? A háboru dühöngésének félelme helyett az elemek dühöngése félemlíti meg most a folyók mentén lakó embereket. De legkevésbé örülnek a farsangolók. Nagy ritkaság oly rövid farsang, mint a milyen ez idén lesz. Összesen harminckét nap! A rövid farsang miatt a husvét is fehér lesz. 1894-ig nem ismétlődik ez az eset, hogy március 25-én legyen husvét, vagyis összeessék Gyümölcsoltó boldogasszonnyal. Négy napfogyatkozás is lesz ebben az évben; de mi egyet sem fogunk látni.

— **A „Színpad”** szaklap a magyar színészet köréből, január 1-től életének XVI-ik évébe lépett, és ismét hetenként, még pedig minden vasárnapon fog megjelenni. Ajánljuk e jeles szaklapot a magyar színügy barátai figyelmébe.

— **A nagy-kanizsai** kisdiednevelő egyesület jótékonycélú sorsjegyeinek huzása 1882. évi december 31-éről 1883 évi július 1-ső napjára halasztatott.

— **Ungmegye** legutóbbi közgyűlésén a magyarosítás és a népnevelés terjesztése képezte a napirend egyik érdekes kérdését. — **Veszprém** városa gőzmozdonyu vasutat akar építtetni. — **A közös** hadügyminiszterium hír szerint fel akarja emelni a közös hadsereg békelétszámát, százonként ötven emberről hetvenre. — **A szabadság** szobra ügyében a nagy bizottság által kiküldött művészi albizottság megtartotta első tanácskozását. — **Vasmegyéből** Kossuth Lajosnak aranytollat küldtek tisztelői, „Irataim” című műve megjelenésére. — **A német** kormány hír szerint intézkedéseket tesz az Oroszország felé eső hadalások megerősítésére; hír szerint Bécs és Berlin közt már most folynak a tárgyalások a szövetség meghosszabbítása iránt. — **Török** nemzeti könyvtár alakítását rendelte el a szultán.

HVATALOS RÉSZ.

A magyar királyi közmunka és közlekedési miniszteriumtól.
Sz. 17163.

Valamennyi megye és sz. kir. város közigazg. bizottságának.

Hock Gyula bécsi gépgyáros azon kérelemmel fordult hozzám, hogy az általa gyártott szabadalmazott gőzléggépekre [Luft dampfmaschinen] nézve a gőzkazánok szétrobbanása ellen fennálló biztonsági intézkedések ne alkalmaztassanak.

A folyamodó által bemutatott vázlat szerint a gőzléggép három főrészből u. m. gőzelőállítására szolgáló, tűzhelyből, a nyomólégszivattyúból és a gőzgépből áll.

A gőz előállítására szolgáló tűzhely a tervezet szerint öntött vasból készül a gázok feszerejének megfelelő falvastagsággal s belső oldalán tűzálló réteg által védetik; alján rostélylyal van ellátva, a melyre a fűtőanyag a maga módja szerint elhelyeztetvén, annak elégséges megkivántató légmennyiség egy nyomó légszivattyu segítségével a rostély alá szoríttatik.

Az egész terménykép megjelenő forró gázokba egy a tűzhely felső részén alkalmazott készülék közbejárásával ködszerűen eloszlott vizvezetetik, mely az égési termények melegének nagyrészt felvéve azonnal gőzzé változik át, s a gázokkal elegyedve az ugynevezett gőzléget képezi, mely miután a tűzhely felső részén, egy tisztító készülékben a por és hamu részekről megszabadított, a tulajdonképeni gépbe jut.

Ugy a nyomó légszivattyu mint a kis nyomó vizszivattyu méretei a szakértő által a gép munkaképességéhez képest határozottan meg, úgy, hogy mindekor csupán annyi levegő és viz szoríttatik a tűzhelybe, a mennyi a gép egy köldök menetére megkivántató gőzlég előállítására szükséges. Hogy a gőzlégnek a gépbe való bevezetése körüli elrendezés mily módon történik, az a szabadalom tulajdonosok kérelmének mi módni elintézésére semmi némű befolyást nem gyakorolván, erre vonatkozólag csupán azon kérdés merülhet fel, vajjon bekövetkezhetik-e a fűtőkészülékben egy a gőz által előidézett robbanás, vagy sem?

Gőz által okozott robbanás csupán azon esetben lehetséges, ha a gőz valamely zárt edényben állítatván elő a viz bármily körülmény folytán gyors s oly nagymérvű gőz fejlesztésbe megy át, hogy az elvezetésre szolgáló nyílások a tulmennyiségben fejlődött gőz kibocsátására nem elégségesek.

Miután pedig a fenti leírásból kitetszik, hogy a Hock-féle szabadalmazott gépnek nincs oly alkatrésze, melybe gőz vízzel volna szoros érintkezésben, sőt minden egyes köldök menetre, mng. kivántató gőzmennyiség külön-külön állittatik elő, könnyen belátható, miszerint a nevezett gépnél a robbanás esélye tökéletesen kivan zárva, s így a gőzkazánok robbanásának elhárítását célzó szabályok és rendeletek ezen gépnél nem juthatnak érvényre; mihez képest tekintetbe véve még azon előnyt, mely ezen gépek alkalmazása által különösen a kis iparra háromlik az által, hogy azok veszélytelen voltak nál fogva hatósági engedély nélkül s vizsgázott fűtő mellőzésével bármely műhelyben is felállithatók, nem különben, hogy a

fűtőpázak melege ily közvetlen tüzelésnél sokkal jobban használtatik ki, mint a kazántüzelésnél folyamodók kérelmét teljesítendőnek találtam és őket egyben tudositottam, hogy a gőzkazánok robbanásának elhárítását célzó szabályok és rendeletek ezen gépre nem alkalmazandók.

Miről a bizottságot tudmás és mihez tartás végett azzal értesitem, hogy minden egyéb a fenti szerkezettől eltérő mozdonyoknál a fennálló szabályok azentul is alkalmazandók lesznek.

Budapest, 1882. évi november 14-én.

Miniszter helyett:

Hieronimi, s. k.

Felelős szerkesztő és kiadó: Kovács Samu.

HIRDETÉSEK.

Sz. 9436.—1882.

Pályázati hirdetmény.

A négerfalvi körjegyzői állomás önkéntes lemondás folytán megüresedvén, fölhivatlak ezen ideiglenesen betöltendő állomásra pályázni kívánók, szabályszerűen fölszerelt folyamodványaitat jövő 1883. év január hó 8-ig hozzám beadni.

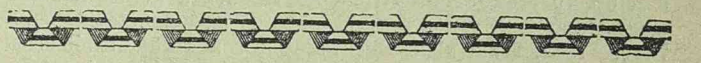
Az állomás ideiglenes betöltésére határnapul jövő év január hó 10-én d. e. 10 órája tüzetik ki Négerfalva községébe a körjegyzői irodán.

Deési járási azolgabirótól

Deés, 1883. december 29.

Hatfaludi József,
szolgabíró.

2—2



A m.-láposi járás szolgabirójától.
Sz. 8849.—1882.

Pályázati hirdetmény.

A kupsafalvi körjegyzői keretben rendszerezített s évi 150 frt fizetés és 50 frt lakbérrel díjazott segédjegyzői állomásra pályázatot hirdetek,

Pályázni kívánókat felhivom az 1871. évi XVIII. t. c. 74-ik §-a értelmében nyert képesítő oklevéllel felszerelt folyamodványaitat hozzám jövő 1883-ik év január 18-ig beadni.

A választás idejéül 1883-ik év január 19-ke d. e. 9 órája tüzetik ki Kupsafalva községében a körjegyzői irodán megtartandólag.

M.-Lápos, 1882, december 20-án.

Vékony Ferenc,
szolgabíró.

2—3



Sz. 62.—1882.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a deési kir. törvényszéknek 1882. évi 3402. számú végzésével Flórián János felperes részére ifj. Simai Tódor alperes ellen 115 frt hátralék tőke erejéig elrendelt végrehajtás folytán nevezett alperes több lefoglalt s 1000 frtra becsült ingóságokra a szamosújvári kir. járásbírósnak 2664.—1882. sz. kiküldő végzése folytán az árverés elrendeltetvén, annak a helyszínén vagyis Szamosújvárt a középutcában levő 166. sz. a. ugy Simai Antalné házánál leendő megtartására határidőül 1883. évi január hó 13-ik napjának délelőtti 9 órája tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt 9 hordó óbor egy hordó ecet és egy sárga szekér s egyéb, különféle ingóságok az 1881. 60 tvc. 107. és 108 §-ai szerint a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatlak egyuttal mindazok, a kik a lefoglalt tárgyakra oly elsőbbséggel bírnak, mely az ezen ügybeni végrehajtási iratokból ki nem tűnnék, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval, vagy írásban alulirt végrehajtónál az 1881. 60. tvc. 111. §-sa értelmében a különbeni következmények terhe alatt bejelenteni el nem mulasszák. Kelt Szamosújvárt, 1881. dec. 30.

Kolbay Károly,
kir. bír. végrehajtó.

